
Wskazówki dla autorów

Collectanea Theologica 32/1-4, 227-234

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WSKAZÓWKI DLA AUTORÓW

W celu umożliwienia Redakcji sprawnej pracy i nadania publikowanym materiałom odpowiedniej i jednolitej formy, Autorzy zgłaszający swe prace proszeni są o ściśle przestrzeganie niżej podanych wskazówek.

I. PRZYGOTOWANIE PRAC DO DRUKU

1. Do druku w *Collectanea Theologica* mogą być zgłaszane materiały w językach obcych jak i w języku polskim. Prace w języku polskim (z wyjątkiem recenzji i komunikatów) zamieszcza się ze streszczeniem w języku obcym.

2. W wypadku zgłaszania pracy w języku obcym należy przygotować dokładne tłumaczenie tekstu na język polski.

3. W wypadku zgłaszania pracy w języku polskim (z wyjątkiem recenzji i komunikatów) należy przygotować streszczenie w języku obcym oraz dokładne polskie tłumaczenie tego streszczenia.

4. Wszelkie przeznaczone do druku załączniki do zgłaszanych materiałów, jak fotografie, wykresy, tablice, schematy itp. muszą być odpowiednio przygotowane i oznakowane celem ułatwienia składania w drukarni i zamieszczenia we właściwym miejscu w tekście pracy.

5. Na odwrocie każdego załącznika (fotografii, wykresu, tablicy itd.) należy umieścić:

- a. tytuł pracy (w skrócie) i nazwisko jej autora,
- b. numer kolejny załącznika w danej pracy,
- c. wskazówki co do miejsca załącznika w pracy.

II. PRZEKAZANIE TEKSTU REDAKCJI

1. Wszelkie zgłaszane do druku materiały, zarówno tekst zasadniczy, jak i załączniki oraz tłumaczenia, muszą być złożone w Redakcji w dwóch egzemplarzach.

2. Jeden z egzemplarzy złożonych w Redakcji powinien być oryginałem maszynopisu, nie zaś kopią kalkową, a to ze względu na wymagania stawiane przez drukarnię (gorsza czytelność kopii i łatwość zacierania się tekstu).

3. Egzemplarz stanowiący oryginał maszynopisu powinien być na papierze maszynowym, nie zaś na papierze przebitkowym, specjalnie cienkim lub na bibule.

4. Na pierwszej stronie właściwego tekstu pracy (z wyjątkiem recenzji i komunikatów) umieszcza się z lewej strony nad tytułem pracy imię i nazwisko autora (bez tytułów, natomiast z dodaniem inicjałów zakonu).

5. Na końcu tekstu pracy nie umieszcza się podpisu ani miejscowości. Jedyne na końcu recenzji i komunikatu umieszcza się imię i nazwisko autora (bez tytułów, z inicjałami zakonu).

6. Do tekstu przekazanego Redakcji powinien być dołączony dokładny adres, na który mają być przesłane odbitki próbne celem dokonania korekty autorskiej.

7. Przy składaniu tekstu w Redakcji wskazane jest zgłoszenie od razu ewentualnego zamówienia na oddzielne odbitki tekstu. Zamówienie takie powinno być zgłoszone najpóźniej przy korekcie autorskiej.

8. W tekstach przekazanych do druku w *Collectanea Theologica* Redakcja może wprowadzić konieczne uzupełnienia lub zmiany adiustacyjne. Autorom przysługuje prawo zwrócenia się o umożliwienie im sprawdzenia tekstu przed ostatecznym oddaniem go przez Redakcję do druku.

9. Przekazanie Redakcji materiałów nie odpowiadających wymaganiom zawartym w niniejszych „Wskazówkach” może spowodować zwrócenie Autorowi maszynopisu do uzupełnienia lub ponownego opracowania.

III. OPRACOWANIE MASZYNOPISU

1. Materiały przeznaczone do druku mogą być złożone Redakcji jedynie w formie maszynopisu. Tekst powinien być napisany jednostronnie z zachowaniem normalnego odstępu między wierszami i marginesu po lewej stronie, szerokości przynajmniej 4 cm, w ilości 31 wierszy na karcie.

2. Maszynopis nie może posiadać ręcznych uzupełnień ani poprawek. Dopuszczalne są jedynie uzupełnienia lub poprawki poszczególnych liter lub interpunkcji, nie więcej jednak niż 5 na stronie.

3. Żadne uzupełnienia lub uwagi nie mogą być umieszczane na odwrocie stron z maszynopisem. W wypadku konieczności uzupeł-

nienia lub zmiany tekstu, dozwolone jest jedynie doklejenie odpowiedniego fragmentu u dołu strony lub wklejenie na miejsce fragmentu, który ma być zastąpiony.

4. W maszynopisie nie powinno być żadnych podkreśleń robionych na maszynie lub atramentem. Oznaczenie zmiany kroju czcionek lub sposobu ich złożenia, należy robić zwykłym czarnym ołówkiem podkreślając odnośne wyrazy lub litery.

Przyjmuje się następujące znaczenie podkreśleń:

- a. czcionki pochyle (kursywa) — linia falista,
- b. rozstrzelenie liter (spacja) — linia prosta przerywana,
- c. czcionki półgrube — linia prosta ciągła,
- d. duże litery (wersaliki) — linia prosta ciągła z uwagą na marginesie: „wersaliki”.

Uwaga: W *Collectanea Theologica* czcionki półgrubej nie stosuje się poza przypadkami oznaczeń specjalnych, np. we wzorach matematycznych itp.

Co do stosowania kursywy — porównaj wskazówki podane niżej w punktach: IV, 3; IV, 6; VI, 14.

IV. REDAGOWANIE I OPRACOWANIE TEKSTU

Teksty przeznaczone do druku powinny być zredagowane i opracowane zgodnie z wymaganiami stawianymi pracom ściśle naukowym. W szczególności należy przestrzegać wskazówek następujących.

1. W wypadku referowania poglądów cudzych niewłaściwe jest przytaczanie odnośnych wypowiedzi w cudzysłowach w samym tekście pracy. W tekście należy oddawać treść wypowiedzi własnymi słowami, a jej dosłowne brzmienie przytaczać w odsyłaczu, lub jeśli to wystarcza, wskazać tylko w odsyłaczu odnośne miejsce w uwzględnionym dziele.

2. Nie należy włączać do tekstu cudzych wyrażen, określeń lub zwrotów, nadając im formę cytatów z cudzysłowem i używając ich do budowy zdań własnych. Może to być stosowane jedynie wyjątkowo w wypadku uzasadnionym koniecznością ścisłej argumentacji w polemice, przy szczegółowej analizie tekstu itp.

3. Należy unikać wtrącania wyrażen i zwrotów w języku obcym do tekstu polskiego. Może to mieć miejsce jedynie wyjątkowo, gdy zachodzi konieczność użycia terminu technicznego lub określenia, nie mającego odpowiednika w języku polskim. Tego rodzaju wtrącone obce słowa uwydatnia się kursywą o ile nie są już w znacznym stopniu przyswojone.

4. Należy starannie przestrzegać aktualnie obowiązujących zasad pisowni polskiej. W tekstach obcojęzycznych należy zwracać baczna uwagę na prawidłową pisownię i uzupełniać znaki pisarskie i litery, które nie mogły być prawidłowo odbite na maszynie. Litery alfabetów niełacińskich należy wpisywać ręcznie, bardzo czytelnie.

5. Należy przestrzegać aktualnie obowiązujących zasad pisowni nazwisk i imion własnych obcojęzycznych (stosowanie apostrofu przed końcówką polską, sposób odmiany itd.). Należy stosować wskazania zawarte w opracowaniu: S. Jodłowski i W. Taszycki, *Zasady pisowni polskiej*, 75—82.

6. Nie należy w tekście uwydatniać tytułów wzmiankowanych prac ani nazwisk ich autorów przez rozstrzelenie (spacjowanie) lub przez stosowanie kursywy.

V. FORMA ZEWNĘTRZNA TEKSTU

Prace zgłaszane do druku powinny odpowiadać wymaganiom stawianym pracom naukowym pod względem prawidłowej budowy i przejrzystości treści. Przejrzystość i prawidłowa budowa powinny znajdować wyraz w odpowiedniej formie zewnętrznej tekstu. Należy zwłaszcza przestrzegać wskazówek następujących.

1. Prace większych rozmiarów (liczące po kilkadziesiąt stron rozprawy, artykuły lub sprawozdania) powinny posiadać uwydatniony podział treści. W najprostszym przypadku można stosować kolejną numerację arabską dla poszczególnych fragmentów tekstu (cyfry w pierwszym wierszu kolejnego fragmentu we wcięciu wiersza — a linea).

2. O ile zachodzi konieczność wprowadzenia kolejnych paragrafów opatrzonych tytułami, należy zastosować w takich tytułach numerację rzymską i tekst złożony wersalikami. W obrębie paragrafów może być zastosowana numeracja arabska dla poszczególnych fragmentów jak wyżej.

3. O ile zachodzi konieczność wprowadzenia w paragrafach kolejnych podpunktów opatrzonych tytułami, należy stosować w takich tytułach numerację arabską i tekst złożony wersalikami (odpowiednio zmniejszonymi). W obrębie podpunktu może być zastosowana jeszcze numeracja arabska dla poszczególnych fragmentów jak wyżej.

4. Celem zachowania odpowiedniej przejrzystości tekstu w obrębie poszczególnych stron, należy stosować wcinanie wiersza (a linea) przy każdym nowym fragmencie myślowym, przy rozpoczęciu nowego etapu argumentacji itd. Należy przy tym unikać zarówno zbyt częstego wcinania wiersza, jak i pozostawiania zbyt dużych, jednolitych optycznie, zbyt kolumn tekstu.

5. Należy unikać pozostawiania niepełnych wierszy i niewypełnionych powierzchni na stronicach, co ma miejsce przy wyodrębnianiu z tekstu wyliczeń, zestawień itp. Wyjątek może stanowić konieczność umieszczenia oddzielnie wzorów matematycznych, znaków logicznych, specjalnych tekstów z dziedziny archeologii.

6. W tekście nie należy uwydatniać poszczególnych słów, nazwisk lub zdań przez rozstrzelanie (spacjowanie). Wyjątkowo można uwydatnić tym sposobem znaczenie jakiegoś słowa, np. w polemice.

VI. PRZYPISY, ODSYŁACZE, CYTATY

1. Treść odsyłaczy powinna być ograniczona do istotnie koniecznych szczegółów i dostosowana do każdorazowego przeznaczenia odsyłaczy (cytat dosłowny, wskazanie źródła, potwierdzenie opinii, ilustracja przykładowa itd.).

2. Odsyłacze umieszczane są przez drukarnię u dołu odpowiednich stron po tzw. złamaniu tekstu, czyli po podzieleniu go na poszczególne kolumny (stronice); w maszynopisie pożądane jest umieszczenie odsyłaczy razem na końcu pracy w odpowiedniej kolejności celem ułatwienia składu i wykluczenia pomyłek.

3. W tekście maszynopisu numery odsyłaczy należy oznaczać cyframi arabskimi, umieszczonymi tuż za odpowiednim wyrazem, nieco u góry, bez nawiasu. Niedopuszczalne jest stosowanie jakichkolwiek innych oznaczeń (np. gwiazdek itp.), a także wprowadzanie numeracji dodatkowej (np. 2a, 2b itd.).

4. Przy samych odsyłaczach (przypisach, notach) należy oznaczać ich kolejne numery cyframi arabskimi, wpisanymi bez nawiasu we wcięciu odpowiedniego wiersza (a linea).

5. W odsyłaczach (a także, jeśli potrzeba, w tekście) należy stosować następujące określenia i skróty:

por.	— porównaj
dz. cyt.	— dzieło cytowane (lub: dzieła cytowane)
tamże	— w tym samym dziele (lub: na tej samej stronie)
ns	— oraz strona następna
nss	— oraz strony następne (ale tylko dwie kolejne!)
brw	— bez roku wydania
bmw	— bez miejsca wydania
i in.	— i inne (lub: i inni)
pt.	— pod tytułem
wg	— według
tzw.	— tak zwany (lub: tak zwane)
ks.	— książka (używane tylko w danych bibliogr. autorów polskich i dzieł polskich)

- o. — ojciec (używane tylko w danych bibliogr. autorów polskich i dzieł polskich!)
- t. — tom (używane tylko, gdy wymaga tego kontekst; porównaj poniżej o sposobie cytowania tytułów)

6. Gdy wymaga tego kontekst, mogą być również użyte skróty:

- art. cyt. — artykuł cytowany
- rozpr. cyt. — rozprawa cytowana
- zob. — zobacz (używane tylko wyjątkowo; normalnie stosuje się: „por.”)
- tenże — ten sam autor (używane tylko wyjątkowo — porównaj niżej punkt VI, 13)
- p. — punkt (użycie dozwolone tylko wtedy, gdy wykluczone jest kontekstem mylne zrozumienie tego skrótu, np. jako „pars”, „pagina” itp.)

7. Nie należy używać jakichkolwiek skrótów przy numerach stron (np.: str., S., s., p.). W danych bibliograficznych zamieszczanych w odsyłaczach (a także, jeśli potrzeba, w tekście) numery stron podaje się bez skrótów, zawsze na ostatnim miejscu.

8. Nie należy stosować w odsyłaczach (lub w tekście) skrótów: cf., ib., v. — lub odpowiadających im pełnych wyrazów — o ile zasadniczy tekst pracy jest polski.

9. W wypadku ogłaszania pracy (lub tekstu źródłowego itp.) w języku obcym, należy stosować określenia i skróty przyjęte w danym języku dla literatury naukowej (np.: cf., v., ib., id., vgl., op. cit.).

10. Kolejny numer wydania dzieła podaje się cyfrą arabską umieszczoną tuż za nazwą miejsca wydania, u góry.

11. Wydawcę (firmę wydawniczą) dzieła cytowanego podaje się tylko w wypadku, gdy posiada to istotne znaczenie dla określenia rodzaju wydania, lub gdy jest konieczne z innych względów.

12. Przy cytowaniu Pisma św. w odsyłaczach (a także przy wzmiankach w tekście) należy stosować ustalony sposób skracania nazw poszczególnych Ksiąg, np. dla Ewangelii: Mt Mr Łk J (bez kropek!). Cyfry należy stosować wyłącznie arabskie; numer rozdziału oddzielać od wiersza — przecinkiem, a niekolejne numery wierszy oddzielać od siebie — kropkami.

13. Kolejne pozycje tego samego autora (dzieła, artykuły) cytowane w tym samym odsyłaczu, podaje się bezpośrednio po średniku, bez powtarzania skrótu „por.”.

14. W odsyłaczach (ani w tekście) nie należy uwydatniać tytułów dzieł lub nazwisk ich autorów kursywą lub przez rozstrzelenie.

15. W odsyłaczach wskazujących autora wykorzystanego dzieła i dane bibliograficzne, należy stosować następującą kolejność danych i interpunkcję:

Pierwsza litera imienia. Nazwisko, Tytuł. Podtytuł, tom, część, Miejsce wydania i rok, strona.

Przykłady:

- J. Bystron, Socjologia. Wstęp informacyjny i bibliograficzny, Warszawa² 1931, 135 ns.
- F. Tillmann, Handbuch der katholischen Sittenlehre, 3 Die Idee der Nachfolge Christi, Düsseldorf³ 1947, 138 nss.
- Ks. W. Kwiatkowski, Apologetyka Totalna, 1 Formalna systematyka najstarszej apologii chrześcijaństwa, 1 Przedmiot apologetyki totalnej. Próba systematyzacji apologetyki tradycyjnej, Warszawa² 1956, 173 ns. 180. 191 nss.

16. W odsyłaczach wskazujących miejsca cytowane z czasopism używa się zawsze cyfr arabskich. Należy stosować następującą kolejność danych i interpunkcję:

Pierwsza litera imienia. Nazwisko, Tytuł, nazwa czasopisma i rocznik lub tom, rok (w nawiasach) strona.

Przykłady:

- Ć. Robert, La théologie morale en Allemagne, Revue des Sciences Relig. 23 (1949) 113.
- Ks. J. Iwanicki, O charakterze względnym i bezwzględnym poznania metafizycznego, Collectanea Theologica 23 (1952) 19—30.

17. Przy cytatach z czasopism nie podaje się numeru zeszytu o ile numeracja stron jest w danym czasopiśmie przyjęta dla całości rocznika (lub tomu). Jeżeli numeracja stron jest przyjęta dla poszczególnych zeszytów, wtedy po cyfrze oznaczającej rok umieszcza się odpowiedni skrót: nr (numer), z. (zeszyt), f. (fascykuł).

18. W odsyłaczach zawierających cytaty dosłowne podaje się z reguły najpierw tekst cytowany w cudzysłowie, a po nim dane określające miejsce cytowania. Zmiana tej kolejności może być uzasadniona jedynie tokiem argumentacji w pracy, kontekstem itp.

19. Do rozpraw lub artykułów nie dołącza się wykazów bibliograficznych literatury wykorzystanej ani też zestawień literatury informującej o danej dziedzinie. O ile zachodzi uzasadniona potrzeba podania tego rodzaju informacji, należy odpowiednie wskazówki lub dane włączyć do treści pracy lub do odsyłaczy.

VII. KOREKTA AUTORSKA

1. Autorom do korekty przesyłane są teksty po złożeniu przez drukarnię (w tzw. szpaltach, bez podziału na strony). Przesyłany jest egzemplarz próbnej odbitki ręcznej (tzw. szcztokowej) wraz z zaadiu-

stowanym tekstem w maszynopisie, według którego należy przeprowadzać sprawdzenie tekstu złożonego.

2. Korekty należy dokonywać bardzo starannie. Należy stosować ogólnie przyjęty sposób zaznaczania błędów i ich korygowania. Podczas korekty najważniejsze jest posługiwanie się zwykłym, ostrym, czarnym ołówkiem. Znaki korektorskie należy umieszczać możliwie najbliżej wierszy, do których się one odnoszą.

3. Podczas korekty nie mogą być wprowadzane do tekstu żadne uzupełnienia lub poprawki (przeróbki tekstu) o ile nie są konieczne dla usunięcia błędu.

4. Po dokonaniu korekty należy odesłać Redakcji zarówno poprawiony egzemplarz odbitki jak i maszynopis, który służy jako podstawa również podczas dalszych etapów przygotowania tekstu do druku.